

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.674/2008/11. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a korábban személyesen eljárta, a másodfokú eljárásban Dr. P. J. pártfogó ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve, címe felperesnek - a Dr. Goldea Zsuzsanna, majd Dr. Varga Zs. András és Dr. Tímár Anikó ügyészek által képviselt Legfőbb Ügyészség (1055 Budapest, Markó u. 16.) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése tárgyában a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 9.P.20.103/2008/26. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről 28. és 32. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja; a felperes által fizetendő perköltség összegét 27 900 (Huszonhétezer-kilencszáz) forintra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 20 000 (Húszezer) forint másodfokú perköltséget.

A pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes 2006. július 26-án feljelentést tett a Ny.-i Rendőrkapitányságon ismeretlen tettesek ellen magántitok jogosulatlan megismerése büntettének, kényszerítés büntettének, magántitok megsértése vétségének, illetve visszaélés személyes adattal vétségének alapos gyanúja miatt. A feljelentés tartalma szerint a felperes 2005. december 18. és 25. között több SMS-t küldött a "XTV" teletext oldalán működő úgynevezett chat-falra, ezt követően azt tapasztalta, hogy mobiltelefonját lehallgatták, sőt az ismerősei, illetve a vele kapcsolatba kerülő személyek telefonjait is lehallgatták. A lefolytatott eljárás eredményeképpen a M.-i Rendőrkapitányság a magántitok jogosulatlan megismerése büntettének alapos gyanúja miatt indult nyomozást **ügyszám1/2006.** Bü. számú határozatával megszüntette arra hivatkozással, hogy a cselekmény nem bűncselekmény. A

felperes panaszt terjesztett elő, a M.-i Városi Ügyészség B.**ügyszám2**/2006/4. számú határozatával a megszüntetés jogcímét megváltoztatta akként, hogy a nyomozás megszüntetésére azért került sor, mert nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése és az eljárás folytatásától sem várható eredmény. A felperes pótmagánvádlóként vádindítványt terjesztett elő, melyet a M.-i Városi Bíróság a jogi képviselő hiánya miatt elutasított. A felperes fellebbezését követően a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság a végzést helybenhagyta.

A felperes 2007. szeptember 19-én ismételten feljelentést terjesztett elő a M.-i Városi Bíróságon a telefonlehallgatások miatt, a bíróság a feljelentést továbbította a M.-i Rendőrkapitánysághoz, ahol a feljelentés kiegészítését rendelték el és magántitok jogosulatlan megismerése büntetnének minősítették a felperes előadását. A M.-i Rendőrkapitányság **ügyszám3**/2007. Bü. számú határozatával elutasította a feljelentést arra hivatkozással, hogy a cselekményt már jogerősen elbírálták. A felperes panaszt terjesztett elő, ennek eredményeképpen a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség NF.**ügyszám4**/2007. számú határozatával a panaszt alaptalannak találta.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a M.-i Városi Ügyészség B.**ügyszám2**/2006/4. és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség NF.**ügyszám4**/2007/1. számú határozatával az Alkotmány 2. § (3) bekezdés, 54. § (1)-(2) bekezdés, 56. §, 57. § (1) bekezdés, 64. §, 70/A. § (1) bekezdés és 70/K. §-aiban rögzített jogát megsértette, a Ptk. 84. § (1) bekezdés d) pontja alapján a határozatok megsemmisítését kérte, a Ptk. 341. § (1) bekezdésére hivatkozással a további károk és jogsértések megelőzése érdekében a jogsértő állapot megszüntetését az alperes nyomozás lefolytatására történő kötelezésével kérte, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja, 339. § (1) bekezdése, 349. § (1) és (3) bekezdései, 355. § (1) bekezdése alapján az alperes 250 000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezését, mulasztásban megnyilvánuló kötelezettségszegés miatt a Ptk. 339. §, 349. § és 355. §-a alapján további 250 000 forint nem vagyoni kár megfizetésére kérte kötelezni. A B.-i XIV. és XVI. kerületi Ügyészség B.IV.**ügyszám5**/2006/1-II. számú határozatában foglaltak miatt az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében írtak is sérültek.

A felperes a telefonja lehallgatását azzal magyarázta, hogy néhány politikust kizárólag magánbeszélgetésen országrontó-bitangnak, tolvajnak, korruptnak nevezett, az egyenlő bánásmód követelménye pedig hátrányos megkülönböztetésével azért sérült, mert amikor H. I. miniszter házára ismeretlenek rálöttek és K. J. "**párt neve1**" pártelnök villájára molotov-koktélt dobtak, továbbá több "**párt neve2**"-s képviselő ismeretlen port tartalmazó küldeményt kapott, azonnal elrendelték a nyomozást, míg az ő ügyében semmi érdemleges nem történt.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását, javára perköltség megállapítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az ügyészség a felperes feljelentései és panaszai kapcsán minden esetben jogszerűen járt el.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította és arra kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 44 220 forint perköltséget. Határozatának indokolásában a B.-i XIV. és XVI. kerületi Ügyészség jogorvoslati lehetőség biztosítása nélküli áttételről rendelkező határozatával kapcsolatban megállapította, hogy az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogosultság ugyan alapjog, de a jogorvoslati jogot törvény korlátozhatja, a perbeli esetben a Be. 172. § (1) bekezdésében foglaltak alapján jártak el. A B.-i XIV. és XVI. kerületi Ügyészség által továbbküldött feljelentés nem maradt elintézetlenül, mert annak alapján indult nyomozás a M.-i Rendőrkapitányság előtt.

A M.-i Városi Ügyészség B.ügyszám2/2006/4. és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség NF.ügyszám4/2007/1. számú határozatai kapcsán részletesen kifejtette, hogy a személyhez fűződő jogok nem terjeszthetők ki minden alkotmányos alapjogra, a polgári jogi személyiségvédelem köre nem azonos az alkotmányos alapjogok katalógusával. Az alperes terhére rótt azon magatartás, hogy a nyomozást azért szüntette meg, mert a nyomozás adatai alapján nem volt megállapítható bűncselekmény elkövetése és az eljárás folytatásától sem volt eredmény várható, nem tekinthető a felperes, mint feljelentő személyhez fűződő joga megsértéseként. A Ptk. 341. §-ára alapított kereseti kérelemmel kapcsolatban kifejtette - részletes indokolással -, hogy a polgári perben eljáró bíróság nem láthat el büntetőeljárási feladatokat, nem végezhet büntetőeljárási cselekményt.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperes kereseti kérelme szerinti marasztalását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő kötelezését kérte arra hivatkozással, hogy a bizonyítási eljárás nem került lefolytatásra, illetve eljárásjogi szabálysértés történt. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget tájékoztatási- és segítségnyújtási kötelezettségének. A bizonyítandó tényeket illetően kizárólag a lehallgatást jelölte meg. Az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében biztosított alapjoga megsértése miatt a bizonyítási kötelezettséget ráterhelte, holott hátrányos megkülönböztetés esetén a jogsértőt terheli a bizonyítási kötelezettség, amennyiben a sérelmet szenvedett felet hátrány érte olyan tulajdonsága, cselekedete miatt, amely nem lehet megkülönböztetés alapja.

Az előterjesztett bizonyítási indítványait a bíróság elutasította, sőt kereseti kérelmének elutasítása azért is alaptalan, mert az alperes nem vitatta a nem vagyoni kártérítés iránti igénye összecszerűségét és ilyen esetben a bizonyítás nem mellőzhető.

Nem biztosította az elsőfokú bíróság, hogy a büntetőeljárásban keletkezett iratokat teljes terjedelmükben megismerhesse. Az iratok titkosított részével kapcsolatban arra hivatkozott, hogy azok azt tartalmazzák, hogy lehallgatására engedély volt és hogy annak mi volt az indoka. Az iratok egy része is hiányzott, amiért a bíróságot tette felelőssé.

Előadta, hogy kizárási kérelmet terjesztett elő a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság valamennyi bírójával szemben, az elsőfokú ítéletet úgy hirdette ki a bíróság, hogy a kizárási kérelem elintézése még folyamatban volt.

Nem tájékoztatta arról sem a bíróság, hogy alperesként vonja perbe a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróságot, a Miniszterelnöki Hivatal, a Nemzetbiztonsági Hivatal, valamint a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatot.

Az elsőfokú bíróság nem járt el az ügyében pártatlanul és tisztességesen, pervezetése egyoldalú volt, hiánypótlási felhívása alaptalan. Az első tárgyaláson felolvastatták vele 28 oldalas keresetlevelét teljes egészében, ezt joggal való visszaélésnek minősítette.

A jegyzőkönyvvezetés is szabálytalan volt, ugyanis a bíróság kérdéseire adott válaszát rögtön hangszalagra diktálta az eljáró bíró. Kijavítás iránti kérelmét alaptalanul utasították el.

A bíróságra beadott irataiban leírtakból és a tárgyaláson elhangzottakról információk jelentek meg a **"XTV"** chat-falán. Kifejtette, hogy nincs Magyarországon jogállam, a bíróság nem független, nem pártatlan.

Érdemben arra hivatkozott, hogy a B.-i XIV. és XVI. kerületi Ügyészségnek hatásköri és illetékességi okok miatt nem lett volna lehetősége a feljelentés M. városra történő áttételére, de ha már áttette, határozatot kellett volna hoznia, ami ellen jogorvoslati lehetőséget kellett volna biztosítania.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor abban a kérdésben foglalt állást, hogy a M.-i Városi Ügyészség és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség határozatában foglaltak sértik-e a személyiségi jogait, mert a bíróságnak vizsgálni kellett volna, hogy a nyomozóhatóság a rájuk irányadó jogszabályok betartásával járt-e el, vagy nyilvánvaló és kirívó jogszabálysértéssel hozta meg a döntését.

Az ítélet indokolásában kifejtettekkel kapcsolatban az volt a véleménye, hogy az általa nevesített alapjogok mindegyike személyhez fűződő jognak minősül. Az Alkotmány 56. § és 57. §-ában írt alapjogokat is tévesen értelmezte a bíróság. Az Alkotmány 57. § (1) bekezdése nem garantálja a tisztességes bírósági eljárást, az ítélet igazságosságát, hanem jogot biztosít a bírósági eljáráshoz. Ha valóban garantálná, hogy az eljárás törvényes és tisztességes lesz, akkor nem kellene biztosítani a jogorvoslathoz való jogot.

Az Alkotmány 70/A. §-ával kapcsolatban kifejtette, hogy ezt az igényét érdemben kellett volna vizsgálnia a bíróságnak és az alperesre kellett volna a bizonyítási terhet telepítenie.

Hivatkozott arra, hogy nincs törvényes akadálya annak, hogy indokolt esetben a bíróság a nyomozó szerveket a nyomozás lefolytatására kötelezze. A Ptk. 341. § (1) bekezdésében biztosított jog pedig lehetőséget ad a félnek, illetve a bíróságnak arra, hogy indokolt esetben a nyomozás lefolytatására kötelezze az ügyészséget, rendőrséget. Fel kell vállalnia a bíróságnak a jelentős jogtörténeti határozat hozatalát, természetesen azt követően, hogy lefolytatta a bizonyítási eljárást.

A perköltség viselése és mértéke vonatkozásában előadta, hogy az alaptalan, illetve túlzott mértékű.

Bejelentette, hogy 2008. szeptember 17-én a Strassbourgi Bírósághoz fordult a **telefontársaság neve** elleni perben történt törvénysértések miatt.

Fellebbezését Pf. 8. sorszám alatt kiegészítette, abban részben megismételte a korábban előadottakat, illetve kifogásolta, hogy a Debreceni Ítéltábla megtagadta a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság kizárását annak ellenére, hogy a kizárási ok fennállt. Sérrelmezte, hogy a kizárási kérelmeit tárgyaláson kívül bírálták el anélkül, hogy erről a szándékról értesítették volna. A döntésre bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül tájékoztatási és hiánypótlási felhívási kötelezettsége elmulasztása után került sor. Részletezte a munkaügyi bíróság előtt folyamatban volt eljárás miatt keletkezett sérelmeit, és álláspontja az volt, hogy a munkaügyi perében történt súlyos törvénysértésekért, mulasztásokért a megyei bíróság elnökének felelőssége megállapítható, ebből következően a bíróság kizártsága nem pusztán a Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja alapján, hanem az a) pontra alapítottan is fennáll.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság vonatkozásában fennálló kizárási okok igazolására bizonyítási indítványt terjesztett elő.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének indokai szerinti helyben hagyását kérte. Aparentalannak minősítette a felperes fellebbezését az eljárási szabálytalanságok vonatkozásában, kiemelte, hogy miután a felperes keresetét a jogalap vonatkozásában elutasították, az összecszerűség vonatkozásában bizonyítási eljárás lefolytatására nem volt szükség. Hivatkozott arra, hogy az államtitok vagy szolgálati titok minősítés megváltoztatására a bíróságnak lehetősége nincs, ugyanis erre csak a minősítő jogosult. Kifejtette, hogy a bíró az ellene bejelentett elfogultsági kifogás ellenére, amennyiben nem tekinti magát elfogultnak, jogosult a perben eljárni és érdemi határozatot hozni. A felperes jogosult eldönteni, hogy kit kíván perelni, egységes pertársaság hiányában tájékoztatási kötelezettsége a bíróságnak nem volt. Anyagi jogi törvénysértés sem történt, lehetőség van arra, hogy a személyiségi jogok nem minősülő alapvető jogok megsértése miatt igényt érvényesítsen a sérelmet szenvedett fél, azonban ezt nem a személyhez fűződő jogok megsértésének jogcímén teheti meg.

A felperes keresetének alapja az volt, hogy a feljelentésére indult büntetőeljárás nem vezetett eredményre. Az eredményes büntetőeljáráshoz azonban nem fűződik alapvető, különösen nem alanyi jog.

Az ítéltábla a fellebbezést a főkövetelés vonatkozásában alparentalannak, a perköltség összege vonatkozásában részben alparentalannak találta.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítás eredményeként a tényállást helyesen állapította meg, abból érdemben helytálló jogi következtetést vont le, amely döntéssel az ítéltábla is egyetértett helyes indokaira kiterjedően.

A fellebbezésben hivatkozottak miatt egészíti ki az indokolást az ítéltábla az alábbiak szerint.

Az elsőfokú bíróság sem eljárásjogi, sem anyagi jogi jogszabálysértést nem követett el. Tájékoztatási kötelezettséget sem sértett, mert a Pp. 7. § (1) bekezdése szerint a bíróság - jogszabályban előírt esetekben - kérelemre segítséget nyújt ahhoz, hogy a fél jogai, illetve törvényes érdekei védelmében bírósághoz forduljon. Ennek teljesülése érdekében - ha nincs a félnek jogi képviselője - perbeli eljárási jogairól és kötelezettségeiről, valamint a pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezésének lehetőségéről kell tájékoztatni.

A bizonyítási kötelezettség a felperest terhelte abban a vonatkozásban, hogy az állított jogsértések megtörténtek.

A büntetőeljárás során elkövetett esetleges szabálysértések orvoslására nem a személyiség jogvédelmi per szolgál. A polgári bíróságnak nincsen arra lehetősége, hogy a Ptk. 84. § (1) bekezdés d) pontja alapján megsemmisítse a nyomozati eljárás során hozott határozatokat.

A büntetőeljárásban titkosított iratok titkosságának feloldása jelen per kereteit meghaladja.

Az elsőfokú bíróság kizárása tárgyában jogerős határozat született. A Pp. 19. § (1) bekezdése értelmében a 13. § (1) bekezdés e) pontjára alapított kizárás esetén a kérelem elbírálásáig a bíró eljárhat. A Pp. 13. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kizárás a felperes által hivatkozott okból nem állt fenn.

Az elsőfokú bíróságnak nem volt olyan kötelezettsége, hogy a felperest további alperesek perbe hívására felhívja.

A nyomozóhatóságok Be. 172. §-a szerinti eljárása esetén lényegében egy átirattal történő megküldésről van szó, ebből következően jogorvoslati kioktatási kötelezettség nincs.

A Pp. 138. § (1) bekezdése szerint az első tárgyalás kezdetén a felperes vagy az elnök felolvassa vagy ismerteti a keresetlevelet. Ebből következően a keresetlevél felperes általi ismertetésére jogszabályi lehetőség volt.

Részen alapos volt a felperes fellebbezése az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összege vonatkozásában.

A Pp. 75. § (3) bekezdése szerint ha a fél meghatalmazottja nem ügyvéd, vagy ha a fél személyesen jár el, a meghatalmazott, illetőleg a fél részére munkadíj nem állapítható meg, de igényt tarthat az útiköltség, valamint a bíróság előtt való megjelenéssel szükségképpen felmerült keresetkiesés megtérítésére. Az útiköltség megtérítésére a 186. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A 186. § (1) bekezdése értelmében a tanúnak igénye van a megjelenésével szükségképpen felmerülő költségek megtérítésére.

Az elsőfokú határozat hozatalakor hatályban volt 1/1969. (I. 8.) IM rendelet 1. §-a szerint a vonaton kívül más közlekedési eszköz költsége akkor téríthető meg, ha igénybevétele célszerűségi vagy takarékosági szempont, illetve közérdek indokolja. Az elsőfokú eljárás során tartott tárgyalások időpontja 13.00 óra volt, így a tárgyaláson történő megjelenésnek

a vonat igénybevétele nem volt akadálya. Ennek alapján az ítéltábla az elsőfokú eljárás során megállapított perköltség összegét leszállította a két tárgyalási napon való megjelenés összesen 21 120 forint vonatköltségére, valamint a két tárgyalási napon való megjelenés 6 780 forintos napidíj költségére.

A fentiek szerint az ítéltábla a főkövetelés vonatkozásában helyes indokai szerint helybenhagyta, a perköltség vonatkozásában pedig részben megváltoztatta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét.

A felperes fellebbezése túlnyomórészt sikertelen volt, ezért az ítéltábla a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes javára másodfokú perköltség megfizetésére. A perköltség összege meghatározásánál a 14/2008. (VI. 27.) IRM rendelet 2. §-a szerint járt el, amely már nem köti a korábbi feltételhez a gépkocsi igénybevételét.

A Pp. 87. § (2) bekezdése alapján megállapította, hogy a pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

D e b r e c e n, 2009. szeptember 17. napján

Dr. Urhegyi Béla sk. a tanács elnöke, Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -